

๑๑
ส. ๗๗๓๗
๒๕๕๘

สัญญาเลขที่ RDG 4510003

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

หัวข้อ

“การคุ้มครองพยานและการให้ความช่วยเหลือและคุ้มครองผู้เสียหาย”
(อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ
ที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ. 2000 ข้อ 24, 25)

คณะผู้วิจัย

ดร.สุทธิพล ทวีชัยการ

เลขานุการศาลแพ่ง

นายอารยะ ธีระภัทรานันท์

ผู้ช่วยวิจัย

ชุดโครงการวิจัย เรื่อง

“การพัฒนากฎหมายป้องกันและปราบปรามองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ (ระยะที่ 2)”

สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

(ความเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย สกว. ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป)

บทคัดย่อ

“การคุ้มครองพยานและการให้ความช่วยเหลือและคุ้มครองผู้เสียหาย”

การให้ความคุ้มครองพยานและการให้ความช่วยเหลือและคุ้มครองผู้เสียหายตามเจตนารมณ์ของอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ข้อ 24 และข้อ 25 เป็นมาตรการที่มีความสำคัญต่อการปราบปรามองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ เนื่องด้วยลักษณะของอาชญากรรมข้ามชาติที่มีความแข็งแกร่งทั้งด้านกำลังคนและกำลังทรัพย์ มักมีการคุกคามพยานและผู้เสียหายอยู่เสมอ หากมีหลักประกันที่ทำให้ผู้เสียหายและพยานรู้สึกปลอดภัยเมื่อได้ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายเพื่อพิสูจน์ความผิดของอาชญากร ย่อมทำให้การดำเนินการปราบปรามองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีบทบัญญัติกฎหมายบางเรื่อง เช่น การใช้มาตรการคุ้มครองพยานจากการตอบโต้หรือข่มขู่ที่อาจเกิดขึ้นได้ในการดำเนินคดี หรือการจัดให้มีระเบียบว่าด้วยพยานหลักฐานที่อนุญาตให้พยานเบิกความในลักษณะที่ประกันความปลอดภัยแก่พยาน หรือการจ่ายค่าตอบแทนแก่ผู้เสียหายที่ครอบคลุมความผิดทุกประเภทตามอนุสัญญาฯ หรือการมีกระบวนการที่เหมาะสมเพื่อให้ผู้เสียหายได้รับการชดเชยค่าเสียหายจากผู้กระทำความผิด เป็นต้น โดยเมื่อเปรียบเทียบมาตรการทางกฎหมาย รวมทั้งมาตรการอื่น ๆ ของประเทศต่าง ๆ กับมาตรการตามอนุสัญญาฯ ข้อ 24 และข้อ 25 แล้ว พบว่าไม่เพียงพอในการคุ้มครองพยาน รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือและคุ้มครองผู้เสียหายให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของอนุสัญญาฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้วยเหตุนี้ ประเทศไทยจำเป็นต้องมีการแก้ไขและบัญญัติกฎหมายใหม่ ต้องดำเนินการอื่น ๆ ที่เหมาะสมในการให้ความคุ้มครองพยาน รวมทั้งต้องจัดให้มีการช่วยเหลือและคุ้มครองผู้เสียหายและเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายในกระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้องทุกขั้นตอน โดยให้ความสำคัญแก่การคุ้มครองและการช่วยเหลือทั้งทางตรงและทางอ้อม

Abstract

Witness Protection and Victim Assistance and Protection

Witness Protection and victim assistance and protection according to the purpose of Articles 24 and 25 of the United Nations Convention against Transnational Organized Crime are significant measures to prevent and control transnational organized crime. Since transnational organized crime has strength on manpower and financial support, threats on witnesses and victims often occur. With assurance for safety when victims and witnesses cooperate with enforcement authorities in proving the crime, the control against transnational organized crime will become more effective.

At present, Thailand does not have legislation concerning the application of measures to protect witnesses from retaliation or threat which may arise during the proceeding. Thailand also does not have regulations to permit a witness to testify in ways and means that can assure his/her safety. The measure on payment of compensation to victim available under the existing law is still not effective enough to cover all types of crimes under the Convention. Also, it does not have appropriate process to assist a victim to be compensated by the defender. By comparing the legal measures and other measures of Thailand and various nations with the measures under Articles 24 and 25 of the Convention, it was found that our existing measures are not effective enough to protect and assist witnesses and victims along the line with the aim of the Convention.

Accordingly, Thailand needs to amend the existing law and to draft new laws together with other appropriate measures to give protection to witness. In addition, Thailand must provide assistance and protection to victims and enforcement authorities in the relevant justice process of all stages directly and indirectly.

คำ
พิ
ษ
ษ

บทที่